

IMPRESSUM

ORGANIZATORI

Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu
Hrvatsko katoličko sveučilište

ORGANIZACIJSKI ODBOR

doc. dr. sc. Stjepan Šterc
doc. dr. sc. Tado Jurić
doc. dr. sc. Monika Komušanac
doc. dr. sc. Wolfy Krašić
dr. sc. Goran Radoš
Tamara Bodor, mag. croat. et mag. comm.

LEKTORICA

Tamara Bodor, mag. croat. et mag. comm.

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Zvonimir Džoić, mag. ing. tech. graph.

SPONZORI

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

O KONFERENCIJI

Međunarodnu znanstveno-stručnu konferenciju „Gastarbajterska iseljenička poema – od stvarnosti do romantizma“ organiziraju zajedno Fakultet hrvatskih studija i Hrvatsko katoličko sveučilište.

Hrvatski su iseljenički valovi i stradavanja tijekom cijelog 20. i u dva desetljeća 21. stoljeća u znanstvenom smislu, u odnosu na druga zbivanja tijekom navedenoga razdoblja, bili uglavnom gotovo zaboravljena tema. Niti je ikad održan znanstveni skup o iseljeničkim posebnostima tzv. „gastarbajterske ere“ šezdesetih godina prošloga stoljeća, niti su stručno-znanstveno rasvijetljene uzročno-posljedične uvjetovanosti siline iseljavanja iz toga vremena na hrvatski gospodarski, prostorni, društveni, demografski i ukupni razvoj.

Tragovi su neospornoga egzodusa vidljivi u cijelom razdoblju koje je slijedilo, njegovim se obilježavanjem i političko-statističkom kategorizacijom pod privremeno iseljavanje, uz podvođenje pod ekonomsku emigraciju, prikrivalo stvarne razloge otvaranja granica tadašnje zajedničke države, a naročito se nastojalo prikriti njegovu političku uvjetovanost. Prošla su vremena prešućivanih demografskih tema pa su nam iskustva, zakonitosti, uvjetovanosti i spoznaje iz hrvatske gastarbajterske priče osobito važna u razumijevanju recentnoga egzodusa iz Hrvatske.

U tu svrhu organizirali smo ovu konferenciju odnosno ciklus konferencija, koje će se periodično ponavljati svake dvije godine te pozvali sve zainteresirane znanstvenike i stručnjake (povjesničare, sociologe, politologe, ekonomiste, filozofe, antropologe itd.) u Republici Hrvatskoj, hrvatskoj dijaspori, kao i znanstvenike i stručnjake iz hrvatskoga susjedstva da nam se priključe.

Paneli

Panel I.

- a) Gastarbajterski romantizam (san o povratku);
- b) Društvena i politička marginalizacija gastarbajtera;
- c) Uloga gastarbajtera u obrani i oslobođanju Hrvatske

Panel II.

Političke i ekonomske uvjetovanosti iseljavanja

Panel III.

Demografski potencijali i gubitci

Panel IV.

Identitetsko bogatstvo dijaspore (uloga hrvatskih katoličkih misija, hrvatskih udruga i dr.)

Panel V.

- a) Umjetnost u egzilu (pisci, pjesnici, književnici u egzilu);
- b) Politička emigracija i emigrantski tisak

Panel VI.

On-line paneli

U sklopu konferencije organizirana je i **izložba o gastarbajterima**. Konferencija ima međunarodni znanstveni odbor i međunarodne suorganizatore, a nakon skupa bit će objavljen zbornik s recenziranim radovima.

Video-prijenos moguće je pratiti na YouTube-kanalu Fakulteta hrvatskih studija:

<https://www.youtube.com/channel/UCll0fGZdlj-YQGEtaVCFRdw>

Konferencija se održava uz pridržavanje svih epidemioloških preporuka.

Molimo Vas da se pridržavate napomena u prilogu.

Adresa održavanja skupa:

Fakultet hrvatskih studija, Sveučilišni kampus Borongaj
Borongajska cesta 83d, Zagreb

Uvodna predavanja - Dvorana Zagreb Fakulteta hrvatskih studija

Panel I. – dvorana 1. zgrada Ekonomskog fakulteta

Panel II. – dvorana 2. zgrada Ekonomskog fakulteta

Panel III. – dvorana 2. zgrada Ekonomskog fakulteta

Panel IV. – dvorana 3. zgrada Ekonomskog fakulteta

Panel V. – dvorana 1. zgrada Ekonomskog fakulteta

U ime organizacijskoga odbora

doc. dr. sc. Stjepan Šterc, Fakultet hrvatskih studija

doc. dr. sc. Tado Jurić, Hrvatsko katoličko sveučilište

PROGRAM KONFERENCIJE

PONEDJELJAK, 19. listopada 2020.

Uvodna predavanja

10.00 Otvaranje

Voditelj: Davor Trbušić

- himna Republike Hrvatske
- pjesma *Tri rijeke* (Opća opasnost)

Pozdravni govori

- prof. dr. sc. Pavo Barišić, dekan Fakulteta hrvatskih studija
- prof. dr. sc. Željko Tanjić, rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta
- Holger Haibach, ravnatelj ureda Zaklade Konrad Adenauer za Hrvatsku i Sloveniju

10.30 – 10.50 doc. dr. sc. Stjepan Šterc

10.50 – 11.10 doc. dr. sc. Tado Jurić

11.10 – 11.30 rasprava – pitanja iz publike

11.30 – 11.45 *Specijalni vlakovi* (dokumentarni film)

11.45 – 12.15 stanka (kava i kolači)

NAPOMENA:

Konferencija se održava uz pridržavanje svih epidemioloških preporuka.
Molimo Vas da se pridržavate napomena u prilogu.

PANEL I.

12.30 – 15.15

Voditelji: Iva Buljan, mag. iur. i doc. dr. sc. Tado Jurić

a) Gastarbajterski romantizam (san o povratku)

12.30 – 12.45 Iva Buljan, mag. iur.: *San o povratku umjesto sna o odlasku*

12.45 – 13.00 izv. prof. dr. sc. Irena Cajner Mraović; dr. sc. Jelena Pavičić Vukičević;
Valentina Pavlović Vinogradac, mag. soc.: *San o povratku u domovinu: istraživanje među hrvatskim gastarbajterima u Njemačkoj*

13.00 – 13.15 dr. sc. Vera Klopčič: *San o povratku Slovenki iz Egipta*

13.15 – 13.30 doc. dr. sc. Stjepan Šterc: *Gastarbajterski romantizam – vječni san o povratku*

b) Društvena i politička marginalizacija gastarbajtera

13.30 – 13.45 doc. dr. sc. Tado Jurić: *Izborni inženjering na štetu stare i nove hrvatske dijaspor*

13.45 – 14.00 dr. sc. Josip Mihaljević: *Gastarbajteri u očima komunističke vlasti u Hrvatskoj nakon naftnoga šoka 1973. godine*

14.00 – 14.15 Ivan Sklizović, mag. phil.: *Utjecaj hrvatskoga iseljeništva na politiku u RH*

14.15 – 14.30 Marija Zelić, mag. soc. et mag. educ. phil.: *Medijska prezentacija fenomena gastarbajtera – analiza sadržaja hrvatskih internetskih portala*

c) Uloga gastarbajtera u obrani i oslobađanju Hrvatske

14.30 – 14.45 Mijo Beljo, mag. educ. hist.; Danijel Jurković, mag. comm., mag. hist. et mag. educ. hist.: *Od „radnika” do zapovjednika: hrvatski gastarbajteri u obrani Bosne i Hercegovine*

14.45 – 15.00 Josipa Maras Kraljević, prof.: *Akcije i donacije hrvatskoga iseljeničtva – prikaz djelovanja u tekstovima „Večernjega lista” u drugoj polovici 1991. godine*

15.00 – 15.15 Ilija Vučur, prof.: *Srpski izvori o povratku i pogibiji Mire Barešića 1991. godine*

PANEL II.

12.30 – 15.15

Voditelj: doc. dr. sc. Wollfy Krašić

Političke i ekonomske uvjetovanosti iseljavanja

12.30 – 12.45 doc. dr. sc. Mario Bara; Vid Kovačić: *Povratak korijenima: iseljenici otoka Suska između otoka i SAD-a*

12.45 – 13.00 dr. sc. Davorka Budimir: *Korupcija i negativna selekcija kao uzrok iseljavanja građana iz Hrvatske nakon ulaska u EU*

13.00 – 13.15 Domagoj Dalbello, mag. psych.; Ana Tomašković, univ. bacc. soc.: *Povezanost nacionalnoga identiteta, religioznosti i povjerenja u institucije sa željom mladih za iseljavanjem*

13.15 – 13.30 dr. sc. Darija Hofgräff; Marina Selnik, prof.: *Iseljenički režim socijalističke Jugoslavije 1950. – 1970.*

13.30 – 13.45 dr. sc. Caroline Hornstein Tomić; dr. sc. Carola Burkert: *Labour market participation of Croats in Germany after EU membership*

13.45 – 14.00 Vesna Kljaić, mag. med. techn.; Dubravka Trgovec, prof. soc. paed. et bacc. med. techn.: *Utječu li migracije zdravstvenih radnika na hrvatsko zdravstvo?*

14.00 – 14.15 Lucija Koturić Čabraja, mag. med. techn.: *Odlazak medicinskih sestara iz Republike Hrvatske*

- 14.15 – 14.30 doc. dr. sc. Wollfy Krašić: *Labour migration from the Socialist Republic of Croatia in the first half of the 1960-ies – an economic and sociological or political issue?*
- 14.30 – 14.45 Želimir Prša, mag. edu. hist. et geogr.: *Prehrambene nepravilike kao osnovni preduvjet iseljavanja iz pasivnih krajeva – Lika u Primorsko-krajiškoj oblasti (1924. – 1929.)*
- 14.45 – 15.00 dr. sc. Vlatka Ružić; Marijan Vinogradac, mag. psych.: *Potisni (push) faktori pri iseljavanju iz Hrvatske: usporedba gastarbajtera i iseljenika u Njemačku nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju*
- 15.00 – 15.15 izv. prof. dr. sc. Darko Vitek: *Nacionalni smjerovi iseljavanja iz monarhističke Jugoslavije u SAD*
- 15.30 – 16.00 stanka

PANEL III.

16.00 – 18.30

Voditelj: izv. prof. dr. sc. Dražen Živić

Demografski potencijali i gubitci

- 16.00 – 16.15 Lidija Baltin Stojkanović, univ. spec. pol.: *Iseljavanje mladih i vrijednosti u modernom hrvatskom društvu*
- 16.15 – 16.30 Monika Balića, mag. educ. hist. et geogr.: *Silina suvremenoga iseljavanja iz Republike Hrvatske – pregled domaće i inozemne statistike*
- 16.30 – 16.45 doc. dr. sc. Ivan Burić: *Pandemija Covid-19 i hrvatski migracijski potencijal 2020./2021.*
- 16.45 – 17.00 doc. dr. sc. Monika Komušanac: *Demografski izazovi postgastarbajterske Hrvatske*
- 17.00 – 17.15 Grgur Lesar: *Internacionalne migracije*

- 17.15 – 17.30 izv. prof. dr. sc. Mirko Lukaš; Mihael Puljić, mag. hist.: *Demografski gubitci Virovitičko-podravske županije uvjetovani suvremenim iseljavanjem*
- 17.30 – 17.45 Ivan Majstorić: *Suvremeni demogeografski razvoj Istočne Hrvatske – ususret Popisu*
- 17.45 – 18.00 dr. sc. Nada Rajić: *Obujam i struktura vanjskih migracija iz Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća s povratnim tokovima*
- 18.00 – 18.15 doc. dr. sc. Zoran Turza; Monika Bujanović, univ. bacc. soc.: *Pope Francis, Migration and State*
- 18.15 – 18.30 izv. prof. dr. sc. Dražen Živić; prof. dr. sc. Nenad Pokos; dr. sc. Rebeka Mesarić Žabčić: *Vanjska migracija stanovništva Istočne Hrvatske u svjetlu rezultata popisa 1971., 1981. i 1991. godine*

PANEL IV.

16.00 – 18.15

Voditeljica: doc. dr. sc. Marijana Togonal

Identitetsko bogatstvo dijaspore (uloga hrvatskih katoličkih misija, hrvatskih udruga i dr.)

- 16.00 – 16.15 doc. dr. sc. Renata Burai; dr. sc. Goran Radoš: *Bogatstvo identitetskoga sadržaja u udžbenicima za hrvatsko iseljništvo*
- 16.15 – 16.30 doc. dr. sc. Rona Bušljeta Kardum; Mara Plaza Leutar, dipl. paed.; Mateja Župančić, mag. croat. et mag. educ. croat.: *Hrvatski nacionalni identitet u kontekstu odgojno-obrazovnoga djelovanja u inozemstvu*
- 16.30 – 16.45 doc. dr. sc. Tado Jurić; doc. dr. sc. Marijana Togonal; Marko Raić: *Status hrvatskoga jezika kao čimbenika nacionalnoga identiteta među iseljenim Hrvatima u Njemačkoj*

- 16.45 – 17.00 dr. Sebastian Kießig: *Kroaten seelsorge in Deutschland im Wandel: Pastoraltheologische Hinweise zu den Herausforderungen seit 2017.*
- 17.00 – 17.15 Anica Krstanović, dipl. oec.; Suzana Smolković, dipl. ing.: *Gastarbajteri u hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj na primjeru HKM-a Berlin*
- 17.15 – 17.30 dr. sc. Suzana Peran; Zrinka Planinčić: *Slika hrvatskoga iseljništva u obiteljskoj reviji „Kana”*
- 17.30 – 17.45 Klara Špančić, mag. nov.: *Utjecaj hrvatskoga iseljništva na procese brendiranja Republike Hrvatske*
- 17.45 – 18.00 prof. dr. sc. Stipan Tadić; izv. prof. dr. sc. Vine Mihaljević: *Institucionalizacija dušobrižništva za Hrvate u Njemačkoj*
- 18.00 – 18.15 prof. dr. sc. Sanja Vulić; Tamara Bodor, mag. croat. et mag. comm.: *„Vjesnik hrvatskih radnika i iseljenika u Njemačkoj” u službi pastoralna hrvatskih gastarbajtera u Münchenu*

PANEL V.

16.00 – 20.15

Voditelj: dr. sc. Jakov Žižić

a) Umjetnost u egzilu (pisci, pjesnici, književnici u egzilu)

- 16.00 – 16.15 dr. sc. Milan Bošnjak: *Važnost hrvatske književnosti nastale izvan Hrvatske – pogled iz 2020. godine.*
- 16.15 – 16.30 Anita Juka, mag. iur.: *Jozo Kljaković – slikar, pisac, polemičar*
- 16.30 – 16.45 Ivona Juka, mag. art.: *Poezija Viktora Vide*
- 16.45 – 17.00 doc. dr. sc. Josip Miletić: *Domoljubno – religiozna poezija i pjesnička proza Šimuna Šite Ćorića*

17.00 – 17.15 dr. sc. Domagoj Novosel: *Hrvatsko seljačko pjevačko društvo „Podgorac” iz Gračana i prva božićna ploča u Jugoslaviji i hrvatskom iseljeništvu*

17.15 – 17.30 Marija Rotim, mag. hist.: *Percepcija iseljenika u hrvatskoj kinematografiji (1945. – 1990.)*

17.30 – 17.45 izv. prof. dr. sc. Tomislav Zelić: *Crtice hrvatske emigrantske književnosti u Njemačkoj*

b) Politička emigracija i emigrantski tisak

18.00 – 18.15 Bruno Bogović, univ. bacc. hist. et soc.; Monika Jerković, univ. bacc. hist.: *Hrvatski gastarbajteri na stranicama emigrantskoga lista „Poruka slobodne Hrvatske”*

18.15 – 18.30 mr. sc. Mirko Ćosić: *Bogdan Radica – hrvatski izvandomovinski politički i kulturni poslanik*

18.30 – 18.45 Darko Marinac: *„Nova Hrvatska” i hrvatski pravopis „Londonac”*

18.45 – 19.00 dr. sc. Mislav Rubić: *Iseljenička borba dr. Ante Cilige*

19.00 – 19.45 dr. sc. Vladimir Šumanović; dr. sc. Hrvoje Mandić: *Političko djelovanje Branimira Jelića među hrvatskim gastarbajterima u Njemačkoj u razdoblju Hladnoga rata*

19.45 – 20.00 dr. sc. Ivan Tepeš: *Federacija slobodnih hrvatskih radnika*

20.00 – 20.15 dr. sc. Jakov Žižić: *Demokršćanstvo i Hrvati u egzilu*

Kraj I. dijela

UTORAK, 20. listopada 2020.

PANEL VI.

I. Zoom Meeting 10.00 – 13.00

GASTARBAJTERI – konferencija

Topic: GASTARBAJTERI – konferencija, Zoom Meeting

Join Zoom Meeting

<https://us04web.zoom.us/j/72185882667?pwd=cNNDMFVWNUVsSVINcWJrb-jhWZ094Zz09>

Meeting ID: 721 8588 2667

Passcode: 6JdCi

ON-LINE PANEL I.

10.00 – 11.00

Voditeljica: Tamara Bodor, mag. croat. et mag. comm.

10.00 – 10.10 Pablo David Arrigada, prof.: *Crossing across the river. Croatians witches' language*

10.10 – 10.20 Stjepan Asić: *The contribution of Croatian émigrés to the formation of Croatian State (Republic of Croatia)*

10.20 – 10.30 dr. sc. Damir Bećirović; mr. sc. Admir Čavalić; mr. sc. Adnan Ferhatbegović; mr. sc. Faruk Hadžić: *The impact of the COVID-19 pandemic on population migration in Bosna and Herzegovina*

10.30 – 10.40 Andrés Goldstein: *The oil strength: Croatian migration to a single producer country*

10.40 – 10.50 dr. sc. Đurica Pardon: *Bog, njegov narod i njihova zemlja. Biblijski sužanjski identitet dijaspore u svjetlu teologije zemlje*

10.50 – 11.00 dr. sc. Nikola Šimunić; dr. sc. Ivo Turk: *Prijeratno iseljavanje iz Gorske Hrvatske (1971. – 1991.) kao čimbenik demografske (ne)otpornosti toga područja: historijsko – demografski uvid*

ON-LINE PANEL II.

11.00 – 12.00

Voditeljica: doc. dr. sc. Monika Komušanac

11.00 – 11.10 Zlata Berkeš: *Hrvati u Mađarskoj i uloga Hrvatske manjinske samouprave u očuvanju nacionalnoga identiteta*

11.10 – 11.20 prof. dr. sc. Marijana Kresić Vukosav; dr. sc. Branimir Vukosav: *Prostorna i jezična translokalnost identiteta: primjer Hrvata u Hannoveru (Njemačka)*

11.20 – 11.30 prof. dr. sc. Ivan Markešić: *Ramski „Gastarbeiter“ (gleda Vozni red čekajući vlak u Nepoznato)*

11.30 – 11.40 dr. sc. Adolf Polegubić: *Hrvatska migracija u Njemačkoj – ranije i danas*

11.40 – 11.50 doc. dr. sc. art. Clara Jasna Tomić Bleibtreu: *Suvremeni hrvatski umjetnici u egzilu u Francuskoj*

11.50 – 12.00 m/sc. Oliver Zambrano Alemán: *The Croatian diaspora literature in Venezuela*

ON-LINE PANEL III. – RASPRAVA OD 12.00 DO 13.00 – SVI SUDIONICI

Voditelj: doc. dr. sc. Tado Jurić

Zatvaranje konferencije u 13 sati.

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Zagreb, 27. svibnja 2020.

Verzija 1

Preporuke za sprječavanje zaraze bolešću COVID-19 tijekom održavanja javnih događanja i okupljanja

Sukladno reaktivaciji određenih aktivnosti temeljem Odluke o izmjeni Odluke o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja za vrijeme trajanja proglašene epidemije bolesti COVID-19, za organizaciju javnih okupljanja i događanja preporučuje se postupanje sukladno sljedećim preporukama.

1. Opće preporuke

Pojačana osobna higijena. Treba izbjegavati nečistim rukama dodirivati usta, nos, oči i lice.

Fizička udaljenost. Za cijelo vrijeme boravka u svim prostorima, uključujući dolazak i odlazak, preporučuje se održavanje fizičkog razmaka između osoba od 1,5 metra. Pravilo fizičke udaljenosti ne mora se primjenjivati između članova istog kućanstva ili osoba koje su uobičajeno u bliskom kontaktu.

Maske za lice. Preporučuje se korištenje maske za lice ili medicinskih maski u zatvorenim prostorima za osobe koje imaju rizik od razvoja težeg oblika bolesti COVID-19 u slučaju zaraze s novim koronavirusom. Upute za pravilno korištenje maski za lice dostupne su na sljedećoj poveznici:

<https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Maske-za-lice-1.pdf>

2. Ograničenje ukupnog broja sudionika

Ograničenje ukupnog broja sudionika. Omogućuje se organiziranje javnih događanja i okupljanja osoba na otvorenim prostorima odnosno u zatvorenim prostorima. Najveći broj osoba koje mogu istovremeno boraviti u zatvorenim i na otvorenim prostorima, uz poštovanje preporučenog fizičkog razmaka od 1,5 metra među posjetiteljima, odnosno raspodjele površine otvorenog odnosno zatvorenog prostora od po 4 m² po osobi je prikazan u tablici.

Maksimalni broj osoba koje mogu biti prisutne na javnim okupljanjima ili događanjima

Datum	NAJVEĆI BROJ LJUDI	
	u zatvorenim prostorima	na otvorenim prostorima
od 27. svibnja 2020.	300	500

Maksimalni broj osoba koje mogu biti prisutne na javnim okupljanjima ili događanjima na otvorenim ili u zatvorenim prostorima podložan je promjeni sukladno rezultatima situacijske analize i kontinuirane epidemiološke procjene stanja.

izvor: DPA, Mladen Tudor

Gastarbajteri – ponavlja li se povijest?

Dio konferencije predstavlja i izložba Tade Jurića *Gastarbajteri* koja će za vrijeme održavanja panela biti izložena u predvorju dvorane Zagreb Fakulteta hrvatskih studija.

Iz medija o izložbi:

„Svoj višegodišnji istraživački rad o hrvatskim iseljenicima u Njemačkoj – bogatu povijesnu zbirku dokumenata, fotografija, likovnih djela, književnih i novinskih tekstova – Tado Jurić predstavio je (...) na izložbi koju je jednostavno nazvao *Gastarbajteri*. Povjesničar Jurić želio je – znanstveno utemeljeno, ali i sa srcem – općoj javnosti dati uvid u svijet gastarbajtera, ali i novog iseljeničkog vala koji je u Njemačku došao nakon hrvatskog osamostaljenja. Jurić smatra da hrvatsku javnost treba senzibilizirati za tu temu, jer se hrvatsko iseljavanje događalo u prošlosti, događa se u sadašnjosti, a prema svemu sudeći događat će se i u budućnosti. (...)

Autor izložbe usporedio je valove iseljavanja istaknuvši da, dok su se prve generacije iseljavale zbog gole egzistencije i trbuhom za kruhom, danas je glavni razlog pravna i ekonomska nesigurnost kao rezultat korupcije, zanemarivanja radnika i ortakoga upravljanja državom. Ukratko – nepravda, a ne isključivo siromaštvo. (...)

Petar Vukelić, „U potrazi za “boljim” životom“, *Vijenac* god. XXVII (2019) br. 673-674, str. 2.

Međunarodnu znanstveno-stručnu konferenciju „Gastarbajterska iseljenička poema – od stvarnosti do romantizma“ organiziraju zajedno Fakultet hrvatskih studija i Hrvatsko katoličko sveučilište.

Hrvatski su iseljenički valovi i stradavanja tijekom cijelog 20. i u dva desetljeća 21. stoljeća u znanstvenom smislu, u odnosu na druga zbivanja tijekom navedenoga razdoblja, bili uglavnom gotovo zaboravljena tema. Niti je ikad održan znanstveni skup o iseljeničkim posebnostima tzv. „gastarbajterske ere“ šezdesetih godina prošlog stoljeća, niti su stručno-znanstveno rasvijetljene uzročno-posljedične uvjetovanosti siline iseljavanja iz toga vremena na hrvatski gospodarski, prostorni, društveni, demografski i ukupni razvoj.

Tragovi su neospornoga egzodusa vidljivi u cijelom razdoblju koje je slijedilo, njegovim se obilježavanjem i političko-statističkom kategorizacijom pod privremeno iseljavanje, uz podvođenje pod ekonomsku emigraciju, prikrivalo stvarne razloge otvaranja granica tadašnje zajedničke države, a naročito se nastojalo prikriti njegovu političku uvjetovanost. Prošla su vremena prešućivanih demografskih tema pa su nam iskustva, zakonitosti, uvjetovanosti i spoznaje iz hrvatske gastarbajterske priče osobito važna u razumijevanju recentnoga egzodusa iz Hrvatske.

ORGANIZATORI

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

SPONZORI

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja